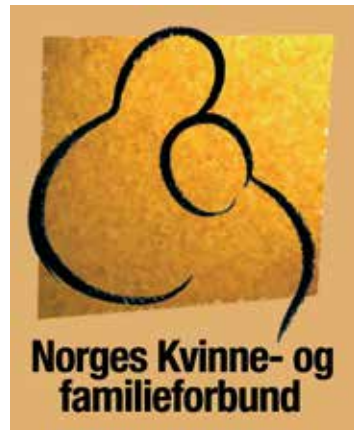

Kvinner & Familie

Nr. 1/2026

MEDLEMSBLAD FOR NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Demenskoret tildelt Marie-prisen 2025

Forsidefoto: Trine Berg Fines

Kvinner & familie

Nr. 1-2026

140. årgang - Grunnlagt 1887

Redaktør

Lene Søgaard Gloslie

Utgiver:

Norges Kvinne- og familieforbund

Storgata 11, 0155 Oslo

Telefon: + (47) 22 47 83 80

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

Annonser:

post@kvinnerogfamilie.no

Abonnement:

Kan bestilles hos utgiver: Kr 150,- pr. år.

Medlemmer av forbundet får bladet gratis

Design:

cathrine@xide.no

Trykk: Trykk: X-IDE AS,

Telefon 951 05 900

Adressering: Mailbroking

Opplag: 1800

Redaksjonsrådet:

Julie Hvidsten Helgesen

julie@kvinnerogfamilie.no

Trine Berg Fines

tbfines@online.no

Bodil Irene Berge Nervik

bodil.nervik@icloud.com

Randi Helen Almskår

randiha1975@gmail.com

Lene Søgaard Gloslie

redaktor@kvinnerogfamilie.no

Frist for stoff:

 4. mai 2026

Ettertrykk og kopiering av Kvinner & families stoff og annonser er ikke tillatt uten etter avtale.

ISSN NR: 1891 - 7992

ISSN NR trykt utgave: 1500 - 3000

Norges Kvinne og familieforbund

Hensikt: Styrke familiens posisjon gjennom tiltak som gir tid og mulighet til omsorg for hverandre.

Visjon: Anerkjennelse av kvinners ulike valg gjennom livsfaser. Verdssetting av familien som bærebjelke i utviklingen av et godt samfunn.

K&F er tilsluttet:

Associated Country Women of the World (ACWW)

Norsk TotalforsvarsForum (NTF)

FOKUS Forum for Kvinner og Utviklings-spørsmål

FN Sambandet, Frivillighet Norge, Debio, Studieforbundet næring og samfunn.

Leder

Julie Hvidsten Helgesen

Forbundsleder

Kjære medlem

Våren gir ofte rom for både ettertanke og fornyet engasjement. For Norges Kvinne- og familieforbund markerer denne tiden starten på en ny fase i arbeidet vårt – et arbeid som handler om å styrke familier, løfte kvinners stemmer og bidra til et mer inkluderende samfunn.

Som forbundsleder er jeg både stolt og motivert over å få være en del av dette fellesskapet. Forbundet vårt har lange tradisjoner for å ta opp saker som angår hverdagen til mennesker i alle livsfaser, og dette arbeidet er minst like viktig i dag som tidligere. Samfunnet endrer seg, familielivets rammer er i stadig bevegelse, og mange opplever økt press i møte med krav fra både arbeidsliv og privatliv. Nettopp derfor trengs tydelige stemmer som setter mennesket og familien i sentrum.

I den offentlige samtalen ser vi nå økende oppmerksomhet rundt betydningen av et godt og inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge. Spørsmålet om skolemat er ett eksempel på dette. Et daglig, sunt måltid i skolehverdagen handler ikke bare om ernæring, men også om læring, fellesskap og utjevning av sosiale forskjeller. Slike tiltak viser hvordan familiepolitikk kan få konkret betydning i barns liv, og dette er et område Norges Kvinne- og familieforbund vil følge nøye og engasjere seg videre i.

Samtidig løftes ensomhet og utenforskap stadig oftere fram som en av vår tids store samfunnsutfordringer. Mange mennesker, i alle aldre, kan i perioder oppleve manglende tilhørighet. Her spiller både familier, nærmiljø og frivillige organisasjoner en avgjørende rolle.

Det arbeidet som gjøres i lokallagene våre – gjennom møteplasser, aktiviteter og sosialt fellesskap – er av stor verdi. Dere bidrar til å skape rom for deltakelse, støtte og fellesskap der det trengs som mest.

Lokallagene er bærebjelken i forbundet, og innsatsen som legges ned lokalt hver eneste dag fortjener stor anerkjennelse. Samtidig er det sentrale arbeidet viktig for å løfte felles saker, påvirke beslutningstakere og sikre at familie- og kvinnespørsmål fortsatt får plass i samfunnsdebatten. Samspillet mellom lokalt engasjement og nasjonal påvirkning er en styrke vi skal bygge videre på.

Som forbundsleder ønsker jeg å være en tydelig, lyttende og tilgjengelig støttespiller. Sammen skal vi videreutvikle organisasjonen, styrke synligheten vår og sørge for at flere får mulighet til å engasjere seg. Vi har mye å være stolte av, og jeg ser frem til å ta fatt på arbeidet sammen med dere i tiden som kommer.

For min egen del nærmer jeg meg en ny og spennende fase i livet – jeg skal bli mamma. Samtidig vil jeg fortsatt fungere som forbundsleder gjennom våren. Sammen med vår dyktige nestleder, Trine Berg Fines, vil jeg sørge for at forbundet er godt til stede for medlemmene våre. Jeg vil naturlig nok være noe mindre tilgjengelig i ukene etter fødsel, men vi har gode planer og et tett samarbeid som sikrer kontinuitet og fremdrift i arbeidet.

Takk til hver og én av dere som bidrar – både som medlemmer og som viktige stemmer i debatten om hvilket samfunn vi ønsker å bygge. Jeg er trygg på at vi sammen går en engasjert og handlekraftig vår i møte, og ser frem til å fortsette arbeidet for forbundet i tiden som kommer.

Julie Hvidsten Helgesen

Forbundsleder

Redaktør

Lene Søgaard Gloslie

Redaktør

Forbundet kunne runde av 2025 med et landsmøte der grunnen ble lagt for ny giv og en ny retning fremover. Revitalisering har stått på agendaen siden forrige landsmøte, og det har blitt jobbet frem forslag til en ny organisasjonsstruktur. Landsmøtets vedtak om videre drift innebærer et veiskille for forbundet. Forenkling og fornying skal gjøre forbundet rustet for fremtiden. Et nytt sentralstyre skal lede forbundet i den nye retningen som er staket ut – gratulerer til ny forbundsleder Julie Hvidsten Helgesen, nestleder Trine Berg Fines og resten av sentralstyret!

I år er det femti år siden de siste husmorskolen i Norge ble lagt ned og innlemmet i den videregående opplæringen. I den anledning ønsker Memoar å samle, dokumentere og bevare den unike historien om husmorskolen. Vil du bidra med din historie om husmorskolen? Du inviteres nå til å bidra til å bevare husmorskolens historie gjennom å dele minner og erfaringer fra din tid ved en av Norges husmorskoler. Les mer om dette prosjektet i bladet.

I denne utgaven av Kvinner & Familie er den rettighetsfestede ordningen med Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) gitt fokus. Ørjan Brevik deler sin historie om det å leve med BPA – og det å leve uten. BPA har fått kallenavnet «BPA-lotteriet» på grunn av uforutsigbarhet i tildelingen av BPA, der kommuneøkonomi ofte er mer avgjørende enn de reelle behovene.

Helse- og omsorgsdepartementet erkjenner at BPA er en viktig og nødvendig ordning, og at ordningen ikke fungerer godt nok i dag. – Vi vil legge til rette for størst mulig inkludering og deltagelse i samfunnet, sier statssekretær Ellen Rønning-Arnesen, som kan fortelle at departementet har satt ned et utvalg som blant annet skal vurdere om BPA skal omgjøres til en statlig ordning.

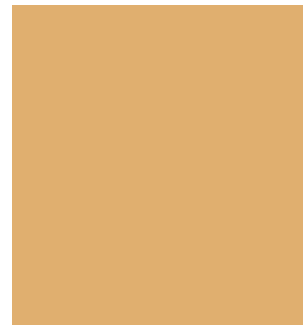
Vi gratulerer Kyte Kvinne- og familielag som har feiret sitt 90-års jubileum! I tillegg lar vi oss inspirere av Stjørdal Kvinne- og familielag som har gått fra barnehagedrift til etablering av retrocafé. Initiativ, samarbeid lokalt og evne til å se muligheter har gitt lokalsamfunnet et nytt samlingssted.

Vil du dele fra ditt lag eller din krets, hører vi gjerne fra deg! Send tekst og bilder til redaktor@kvinnerogfamilie.no, og bidra med godt lesestoff og inspirasjon til våre medlemmer.

Snart kan vi se frem til påske, vårtegn og varme i luften – jeg ønsker dere gode og aktive måneder frem mot sommeren!

22

4

Innhold

POLITIKK OG SAMFUNN

Å leve med BPA	4
Eksperutvalg BPA vurderer statlig ordning	7
Helsetjenester for fremtiden	8
Husmorskolen i Norge	10

FORBUNDSNYTT

Et veiskille for Norges Kvinne- og familieforbund	12
Nye fokusområder	14
Demenskorret tildelt Marie-prisen 2025	15
Sentralstyrets hjørne	18
Forbundet inviterer til høstseminar	19

JUS

Internasjonal barnerett	20
-------------------------	----

LOKALSTOFF

Fra barnehagedrift til retrocafé	22
Hålogaland krets årsmøte i Bodø	23
90-årsfeiringa til Kyte Kvinne- og familielag	26

Materiell fra Norges Kvinne- og familieforbund	28
Liste over K&Fs tillitskvinner	30

 - følg oss på facebook

OPPDATER DEG PÅ HVA SOM SKJER I FORBUNDET! DU FINNER LINKEN TIL FACEBOOKSIDEN PÅ NETTSIDENE VÅRE. HER FÅR DU LØPENDE INFORMASJON, DU KAN KOMMENTERE OG DELTA I DISKUSJONEN.

VI SEES PÅ FACEBOOK!

Å leve med BPA

Jeg heter Ørjan og er en blid, positiv og aktiv ung mann på 30 år, med interesser som friluftsliv, trening, musikk, mekking og mye annet småplukk.

AV: ØRJAN BREVIK FOTO: PRIVAT

Jeg er oppvokst i Mosvik, Inderøy, og bor for tiden i egen bolig i Henning, Steinkjer. Helt siden barndommen har jeg vært en aktiv person som har fått tatt del i det meste. Dette til tross for at jeg har en kropp som ikke spiller på lag. Det er på grunn av en medfødt skade i hjernen som

svekker kommunikasjonen mellom hjernen og muskulaturen. Det vil si at kroppen mistolker signalene som sendes fra bevegelsessenteret i hjernen. Kort fortalt kalles dette Cerebral Parese (CP).

Å FLYTTE HJEMMEFRA

Etter tre år på VGS og ett år på folkehøgskole på Vestlandet, valgte jeg å

klippe navlestrengen og flytte hjemmefra. Det som i teorien skulle gi meg frihet og en start på voksenlivet ble imidlertid noe helt annet. Jeg fikk tilbud om å bo ett år i kommunal omsorgsbolig frem til kommunen var ferdig med bygging av nytt bofellesskap. Jeg er avhengig av døgnkontinuerlig assistanse, og kort fortalt trenger jeg hjelp til alt som ikke kan gjøres med joystick. Alt

Treningsstudioet besøkes flere ganger i uken

Fra ferie i Thailand

Livet på hjul

Ørjan trives med å være aktiv og sosial

Ut på tur

Må vel legg om te vinterdekk da 😊

fra spising og personlig hygiene til tolking av det jeg sier. Tilbudet jeg fikk var assistent fra kl. 08.00 til 22.00. For en aktiv 20-åring som var interessert i å være med kompis, dra på kino, feste og sjekke damer, opplevdes ikke dette tilbudet tilfredsstillende nok.

LEGGETID SOM VOKSEN

Da jeg kom hjem fra folkehøgskole var det en ung og selvbestemt mann som skulle flytte for seg selv. Forventningen om et selvstendig og uavhengig voksenliv ble raskt knust da jeg ikke engang fikk bestemme når jeg skulle legge meg.

I den kommunale boligen måtte jeg legge meg før kveldsvakta var ferdig på jobb, ellers var det trygghetsalarm til en hjemmesykepleier som på grunn av min utydelige tale, som følge av CP, ikke forstod hva jeg sa. Det førte til at jeg følte meg veldig utrygg, og valgte nesten utelukkende å legge meg før kveldsvakta var ferdig på jobb kl. 22.00. Det er svært uvanlig at unge menn i starten av tyveåra går og legger seg klokka halv ti på kvelden når de ikke har noe de må opp til. Men for min del løste jeg dette ved å ligge resten av kvelden på mobil eller nettbrett og ha et noenlunde sosialt liv virtuelt.

Da jeg flyttet inn i bofellesskapet hadde vi felles nattevakt på huset. Dette gjorde ofte at jeg måtte vente på tur i alt fra en halvtime til flere timer med å legge meg, noe som førte til at jeg også da ofte valgte å legge meg før kveldsvakta var ferdig på jobb.

SØKE 14 DAGER I FORKANT

Hvis jeg hadde andre planer enn å være hjemme på kveldstid, og trengte assistent etter klokka 22.00, måtte dette søkes kommunen ca. 14 dager i forkant. Dette gjorde det veldig utfordrende og vanskelig å kunne delta i aktiviteter på kveldstid på lik linje med andre jevnaldrende. Mangelen på spontanitet og muligheten til å være litt impulsiv gjorde at jeg følte meg fanget i eget hjem. For å kunne ta del i diverse aktiviteter og kunne leve et mest mulig fritt liv som andre unge, var jeg avhengig av at kompis og familie steppet inn og gjorde gratisarbeid med å assistere meg. Det å ha en kompis/venninne til å assistere meg i ulike situasjoner gjorde av og til at balansen mellom kompis og assistentrolle ble litt utvasket. Dette kan være positivt, men også negativt.

Mekking er en av interessene til Ørjan

FRA KOMMUNAL ASSISTANSE TIL BPA

I 2020 flyttet jeg til Karmøy, og ble samboer med min eks-kjæreste. Jeg fikk da BPA (brukerstyrt personlig assistanse). BPA er en assistanseordning som ble rettighetsfestet i 2015. Ordningen går ut på at det er jeg selv som er arbeidsleder og dermed har ansvar for driften av min egen BPA-ordning. Det vil si at jeg kan ansette personer selv uavhengig av utdanning og bakgrunn, men mer basert på kjemi og hvem som passer inn i min hverdag.

FRIHET TIL Å LEVE

Etter litt om og men, fikk jeg endelig et etterlengtet vedtak som ga meg BPA-timer gjennom hele døgnet. Dette gjorde at jeg endelig fikk frihet til å leve det livet jeg ønsket. Istedenfor å sitte hjemme, kunne jeg nå være sjef i eget liv. Jeg kunne være spontan, være med på aktiviteter når jeg ville og dra på turer uten nødvendigvis å planlegge lenge før. Livet som før var preget

Et rikt friluftsliv er noe Ørjan setter stor pris på

av planlegging og det å være fanget i eget hjem ble nå til et liv i frihet der jeg kunne være meg selv fullt og helt. Et godt eksempel på dette er at jeg i 2023 var på ferie tre uker i Thailand med mine assistenter. Dette ble en minnerik og uforglemmelig tur. Etter min erfaring hadde ikke dette vært mulig å gjennomføre uten BPA.

LIVET PÅ HJUL

I dag bor jeg i egen selveid bolig i Henning, Steinkjer og har BPA 24/7. Det gjør at jeg kan være en kompis, en sønn, et barnebarn, en bror og ikke minst en ressurs i samfunnet

for øvrig uten at jeg føler jeg er en byrde. Jeg trener 3-5 ganger i uka, er med venner og familie, drar på konserter og festivaler lokalt og nasjonalt og drar på turer både i inn- og utland. Driver med friluftsliv, jakt og fiske, mekking og masse annet. Jeg kan også være aktiv i kampen for inkludering og likestilling i samfunnet for oss på hjul. I fjor var jeg både aktuell med en kronikk om mitt liv og møte med samfunnet, og deltaker i en podcast om ungt utenforskap. Jeg jobber også med et foredrag om livet på hjul som jeg skal begynne å holde etter hvert. Alt dette er mulig takket være BPA-ordningen.

Ekspertutvalg om BPA – vurderer statlig ordning

Ordnningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ble rettighetsfestet i pasient- og brukerrettighetsloven i 2015. Nå har Helse- og omsorgsdepartementet satt ned et utvalg som skal vurdere ordningen.

AV: LENE SØGAARD GLOSLIE

Rettighetsfestingen kom som et ledd i oppfølgingen av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og hadde et todelt mål. Rettighetsfestingen skulle for det første bidra til at brukeren får et aktivt og mest mulig uavhengig liv til tross for funksjonsnedsettelsen, og for det andre til å redusere ulikhetene i kommunenes praksis, slik at ordningen blir så lik som mulig nasjonalt.

Om BPA ordningen

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en måte å organisere tjenestene praktisk og personlig bistand på for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand i dagliglivet, der brukerstyring er en sentral del av ordningen. Bruker har selv rollen som arbeidsleder og påtar seg ansvar for organisering og innhold ut fra egne behov. Idéene bak brukerstyrt personlig assistanse kom fra «independent living»-bevegelsen i USA på 1960-tallet. Grunntanken var at personer med funksjonsnedsettelse selv kjente best sin egen situasjon, og at de ønsket mer uavhengighet, selvbestemmelse og deltakelse i samfunnet. Siden ordningen kom inn i norsk lovgivning på 2000-tallet har den stadig vært gjenstand for større og mindre endringer, utvidelser og justeringer. Senest i 2015 ble ordningen med brukerstyrt personlig assistanse rettighetsfestet i pasient- og brukerrettighetsloven, som en særskilt rettighet for brukere som oppfylte bestemte vilkår. (Kilde: regjeringen.no)

FORVENTNINGSGAP OG ULIK PRAKSIS

Med dette oppsto det et forventningsgap mellom de rettslige reguleringene og hva som faktisk oppnås innenfor tilgjengelige rammer ute i kommunene. Dette var utgangspunktet for å sette ned et offentlig utvalg som skulle se nærmere på BPA-ordningen.

– Vi vil legge til rette for størst mulig inkludering og deltakelse i samfunnet. For mange er BPA en viktig og nødvendig ordning for frihet til å leve et godt liv. Samtidig vet vi at denne ordningen ikke fungerer godt nok i dag. Praksisen varierer fra kommune til kommune og brukerorganisasjoner etterlyser større forutsigbarhet knyttet til ordningen, sier Ellen Rønning-Arnesen, statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet, og fortsetter:

– Derfor har vi oppnevnt et ekspertutvalg som skal se på løsninger. Utvalget skal gi oss gode vurderinger på hvordan BPA kan innrettes for å bidra til likestilling, likeverd og samfunnsdeltakelse, både for barn, unge og voksne, forteller Rønning-Arnesen.

Ekspertutvalget om BPA

Regjeringen satte 13. oktober 2025 ned et ekspertutvalg om brukerstyrt personlig assistanse. Utvalget skal vurdere hvordan BPA kan innrettes for å bidra til likestilling, likeverd og samfunnsdeltakelse. Skann QR-koden for mer informasjon om ekspertutvalget og deres arbeid her:

Ekspertutvalg om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - regjeringen.no

VURDERER STATLIG ORDNING

Utvalget fikk i oppdrag å utrede og fremme forslag til hvordan brukerstyrt personlig assistanse kan utformes slik at ordningen fungerer etter hensikten, og bidrar til å oppnå målet om likeverd, like muligheter uansett bosted, likestilling og samfunnsdeltakelse for funksjonshemmede, gode arbeidsforhold for assistentene og bærekraft i ordningen. Utvalget skal etter planen levere sin vurdering den 15. desember 2026.

– En del av utvalgets oppdrag er å se på argumenter for og imot å gjøre BPA til en statlig ordning, inkludert hvilke kostnader det vil medføre. Hvorvidt en slik endring er aktuelt, må vi komme tilbake til etter at utvalget er ferdige med arbeidet sitt, sier Rønning-Arnesen.

Statssekretær Ellen Rønning-Arnesen
Foto: Esten Borgos, Borgos Foto AS

Helsetjenester for fremtiden

– Det snakkes mye om eldrebølgen, men eldre holder seg lenger friske enn før og er også en ressurs i samfunnet, sier Anne-Ruth Jangaard.

AV: LENE SØGAARD GLOSLIE

Jangaard er ansatt som prosjekt-kordinator for helsebygg av Levanger kommune. Her er hennes oppgave å «se inn i glasskula» og bidra i planleggingen av fremtidens kommunale helse- og omsorgstjenester og planlegge fremtidens helsebygg.

– Dette er et levende felt der det ikke finnes noen fasit. Det er som vi jobber i en slags gelé, der mye er usikkert. Vi må skaffe oss kunnskap og innsikt ut fra det vi kan vite noe om og analysere dette så godt vi kan. Vårt ansvar i dette arbeidet er å gi både helselederne og kommunens øverste ledelse et godt begrunnet fundament slik at politikerne får et best mulig grunnlag for å ta gode beslutninger, sier Jangaard, som har jobbet med helsebygg og helsetjenester i sammenheng gjennom ti år. Hun jobber

samtidig som konsulent i eget firma Komposium utvikling AS, der hun bidrar til å støtte særlig små kommuner i arbeidet med å planlegge for fremtiden.

– Norge består av 357 kommuner, halvparten av dem har under 5000 innbyggere, og mange er mindre enn det. Men alle er underlagt de samme kravene og jobber med å utvikle tjenester og bygg inn i en fremtid vi ikke kjenner så godt, sier Jangaard. – Alle strever med å dette, og det er krevende.

BEFOLKNINGSFRAMSKRIVINGER

Utgangspunktet for dette arbeidet er befolkningsframskrivingene, som viser at vi får en økende andel eldre innbyggere i samfunnet, mens andelen i yrkesaktiv alder minker. Her er hovedutfordringene for Levanger kommune i stor grad de samme som for andre kommuner: Det økte antall eldre vil sannsynligvis øke behovet for helse- og omsorgstjenester. Samtidig er trenden et økt behov for tjenester blant yngre aldersgrupper, og den største utfordringen i framtida kan bli å skaffe nok helsepersonell til å drive tjenestene. En minkende andel innbyggere i yrkesaktiv alder kommer til å bli ettertraktet arbeidskraft innen flere fag og bransjer.

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT), som er organisert under NTNU, har drevet forskning på innbyggerne i det gamle Nord-Trøndelag gjennom 40 år. Sist høst gikk HUNT sammen med Trondheim og Levanger kommuner og arrangerte et webinar om fremtidens helse i Midt-Norge.

– Vi stilte blant annet spørsmålet: Blir eldre friskere eller sykere? Norske og nordiske studier tyder på at hjemmeboende eldre har flere år i god funksjon enn tidligere: Vi holder oss friskere lenger, med andre ord: Vi eldes saktere. Og Hunt-undersøkelsene viser blant annet at kommende generasjoner eldre er mer fornøyde med tilværelsen. Dette er da en suksesshistorie! Det blir spennende å se hva dette vil bety for samfunnet.

– Når det gjelder helse generelt, regnes knekkpunktet for når eldre trenger mye hjelp nå ved 85-87 år. Før var det vanlig å sette dette knekkpunktet til 80 år. Generelt bor folk lengre hjemme i den boligen de selv har skaffet seg, og undersøkelser viser at de er mer fornøyde enn før. Hjemmetjenesten i kommunene er vesentlig utbygd de ti siste årene, så når eldre kommer i heldøgns omsorg i omsorgsbolig eller sykehjem, er de også sykere enn før. Derfor er også tjenestene som gis innen heldøgns omsorg mer avansert og spesialisert enn før.

SPREKERE ELDRE

– Det er de store etterkrigskullene som blir gamle nå. De som har vært med på den store oppgangstiden i det norske samfunnet og har hatt andre livsbetingelser enn generasjonene før dem, som vokste opp med helt andre betingelser og stilte færre krav. Beatles-generasjonen er bereiste, har hatt god tilgang til utdanning, og helt andre boforhold og vaner, sier Jangaard og fortsetter:

– Generasjonen som skal utgjøre eldrebølgen er sprekere, og det er spennende å se hvilke krav og forventninger de vil ha, og hva de vil bidra med.

DEMENSKARTET

Demenskartet som kom for noen år siden fremskriver forekomst av demens i befolkningen i årene fremover, men framskrivningene er allerede justert ned.

– Kappløpet som pågår med forebygging og utvikling av medisiner mot demens kan løpende endre dette bildet. Det innebærer at det ikke er en en-til-en linje mellom hvor mange som får demens og hvor mange som trenger omsorgsbolig eller sykehjemsplass. Det trenger ikke være noen overensstemmelse her, sier Jangaard, men et økende antall eldre vil gi flere personer med demenssykdom i befolkningen. Dette må vi også løse i kommunehelsetjenesten,

ØKENDE BEHOV HOS YNGRE

Samtidig som det er positive trekk å spore for kommende generasjoner eldre, er det urovekkende tendenser blant yngre innbyggere. I 2024 kom det en rapport om kommunehelsetjenesten fra Universitetet i Oslo med tittelen «Brukerne blir yngre og psykiske lidelser øker». Tendensen i HUNT-undersøkelsen er også at aldersgruppen 20-40 år, altså de kommende generasjonene voksnе, i økende grad er misfornøyde med tilværelsen. Hva vil dette bety for samfunnet generelt, og for helse og omsorgstjenestene? Jangaard spør seg om vi her ser konsekvensene av de belastningene koronarestriksjonene påførte de yngre innbyggerne.

MANGEL PÅ HELSEPERSONELL

Levanger har 20 000 innbyggere, og håndterer ca. 90-100 utskrivningsklare pasienter fra sykehus hver måned, som skal gis et forsvarlig tilbud i kommunen.

– Dette er krevende, men Levanger jobber godt og fleksibelt, og har veldig lite overliggende døgn. Jeg er imponert over hva de får til.

– Det er i dette landskapet vi prøver å planlegge fremtidens helsetjenester. I

Levanger merker vi trykket på å rekruttere nok og riktig helsepersonale. Penger til å bygge bygg er en sak, men å få helsepersonell til drifte helsetjenestene er en kjempeutfordring. Derfor er det også viktig at byggene vi bygger blir gode å jobbe i.

ELDRERESSURSEN

– Jeg bruker begrepet eldrebølgen med litt ironi, for hva innebærer det? Noen normale aldersutfordringer må alle regne med – at folk godt opp i 80-årene kan komme til å trenge rullator, for eksempel. Men når man snakker om dette som en slags samfunnstruende tsunami, blir det veldig negativt. Mange er spreke, selv om mange også har sine plager.

I stedet mener Jangaard vi kan se på det som eldrekräften eller eldresenteressursen.

– Mange eldre bidrar mye, jobber lenge, eller tar seg jobber som pensjonister, blant annet innen helse- og omsorgstjenesten. Det lages også jobbsentraler for seniorer, som driver med formidling av jobber. Mange er aktive i frivillige organisasjoner, og gjør noe både sammen med og for sine medborgere. Dette gir meningsfulle dager til mange. Når jeg er hjemme i Horten synes jeg det yrer av små scootere og rullatorer i byen, og kafeene er fulle av pensjonister, forteller Jangaard.

– Dette er viktige treffpunkter, ikke bare for eldre, men for folk i alle aldre. Det er veldig hyggelig å se.

ETTERLYSER TRYGGHETS BOLIGER

Jangaard mener det kan være en holdning i samfunnet om at den eldre garde må flytte inn i lettstelte leiligheter, slik at det blir lettere for kommunen å kunne gi dem hjelp, når de måtte trenge det.

– Det er en god idé å planlegge hvordan man vil bo når man blir eldre. Det kan være snakk om å gjøre noen grep i den boligen man allerede bor i, eller å vurdere å flytte til noe man mener vil være mer hensiktsmessig. Men det er viktig at også eldre skal ha lov til å bestemme selv hvor og hvordan de vil bo. Ikke alle har råd til eller ønsker å ta opp lån for å skifte bolig, og folk som er rotfaste og trives i sitt nærmiljø, bør tenke seg om før de velger å flytte. Det er mye helse i hage for de som liker det, det er mye helse i å gå i trapper, og det er mye helse i gode naboer. Noen ganger opplever jeg kampanjer og snakk om at eldre må ta ansvar for å skifte bolig «i tide» som et utidig press. Og når det snakkes om at «i tide» er når folk er i 60-årene, mener jeg dette blir helt misforstått. Dette må folk få velge selv. Noen opplever at når de blir pensjonister har de

Anne-Ruth Jangaard. Foto: Privat

endelig fått tid til å holde på i hagen, og har glede av å ha god plass til besøk av familien. Mens andre igjen er sjeleglade for å kunne flytte fra hage, vedbæring og snømåking, sier Jangaard.

– Det er mange krav man bør tenke gjennom dersom man skal investere i ny bolig. Selv om en del nye boliger bygges etter kravene til universell utforming, kan boligene allikevel bli uhensiktsmessige, med for eksempel for små bad, eller vanskelig tilkomst. De som skal kjøpe ny bolig må være nøye på hva de kjøper, sånn at det blir et godt sted å bo, også om man får helseutfordringer. Det vil være synd om boligen ikke fungerer når det virkelig gjelder, og at man kanskje må flytte igjen, eller kanskje må inn i en omsorgsbolig før det burde være nødvendig.

– Folk lever lenger – det er en gevinst for velferdsstaten. Men hva betyr det for samfunnet? Det er krevende for kommuner å jobbe med dette. Helse- og omsorgstjenestene i kommunen har forandret seg mye bare i løpet av de siste ti årene. Vi må passe på så vi ikke bygger på gamle forestillinger og gammel kunnskap, men holder oss oppdatert. Vi er alle farget av det som var før, men vi må klare å se på hvilke helse- og livssituasjoner som er preget tida nå. Det er viktig å spørre seg: Hva er det vi ikke klarer å se av løsninger og muligheter, fordi vi er så bundet av den ballasten vi har med oss? Spør Jangaard, og legger til:

– Våre barn og deres barn igjen har en annen erfaringsbakgrunn. Vi kan bidra med historiske linjer og erfaringer, men dette kan også binde oss så vi ikke er i stand til å se muligheter som de ser. Derfor må vi huske at det er barna våre, de nye generasjonene, som skal bygge for fremtiden. Jeg har stor tro på at de har mye å bidra med, avslutter Jangaard

Husmorskolen i Norge

I år er det femti år siden de siste husmorskolen i Norge ble lagt ned og innlemmet i den videregående opplæringen.

AV: ISABEL SANDVIK SHEPHERD, HISTORIKER,
MEMOAR – NORSK ORGANISASJON FOR
MUNTLLIG HISTORIE

I europeisk sammenheng eksisterte husmorskolen fra omkring 1880-tallet og frem til 1970-tallet og var svært utbredt. I Frankrike var det på et tidspunkt nesten 1000 husmorskoler. Den aller første lå faktisk i Norge, da Mina Wetselsen startet "Husgjerningskole for unge piger Hovedsaklig av Bondestanden" på Abildsø

i 1865. Ved skolen ble det blant annet undervist i husholdningslære, husdyrstell, hagestell, kjolesøm og linsøm.

I 1845 kom Hannah Wisnes bok "Lærebog i de forskjellige grene i husholdningen", denne boken ble videreført i "Husmorboka" som fikk hele 12 utgaver frem til siste utgave i 1967. Mange vil nok huske den grønne boken, som samtlige husmorskoler brukte som lærebok.

Boken ble utviklet først og fremst som en lærebok, men også som en nyttig bok for alle som skulle stelle et hjem.

MORMORS LÆREBOK FRA HUSMORSKOLEN

Min mormor gikk på Husmorskolen på Fitjar høsten 1968. Som barn ba jeg ofte Mormor fortelle historier fra sin tid ved skolen. Særlig fortellingen om da hun skulle servere rektor suppe, men hadde kommet i skade for å salte suppen for mye!

Mormor minnes en tid der gode vennskap

ble skapt, men også en tid med mye læring. Kunnskapen mormor fikk på husmorskolen bruker hun enda, og har overført den til barn og barnebarn. Nå har jeg arvet boken hennes, og bruker den flittig som oppslagsverk. Boken er ikke bare et familieklenodie, men også en fantastisk lærebok – som kanskje hadde fortjent en renessanse?

LÆRERIK SKOLETID

I 1967-utgaven kan man lese om alt fra hvordan man skal innrede et hjem slik at husmorens arbeid ble lettest mulig, førstehjelp i hjemmet og enkel elektrisitetslære. Da jeg nylig flyttet inn i et hus fra 50-tallet og skulle se på de gamle bygg-tegningene var boken grei å ha. Der står det nemlig en forklaring på alle tegn brukt i datidens arkitekttegninger.

Da jeg begynte å spørre kvinner rundt meg om deres forhold til husmorskolen oppdaget jeg at mange av dem hadde vært elever ved en av skolene. En nabo fortalte at hun

Husmorskole: Husmorskole.
Foto: Eriksen, Louis/Oslo Museum.
CC BY SA 3.0

Fra en intervjusituasjon der Memoar – Norsk organisasjon for muntlig historie gjennomfører et intervju i et av sine prosjekter. Foto: Memoar

gjennomført med video, og vi lar fortelleren alltid få prate fritt. Vi tar imot folk som ønsker å dele sin historie i vårt studio i Bergen, eller reiser til der folk er.

I prosjektet Migrasjonsminne har vi samlet historier fra folk over hele Norge, fra Alta i nord til Kristiansand i sør. Vi har hørt historier som både har rørt oss, gitt oss nytt syn på Norge og som har gjort oss sikker på at man aldri kan vite hva de rundt oss har av fortellinger.

Vårt motto er at alle har en historie å dele! Nå er vi i gang med planleggingen av nye prosjekt, blant annet om den norske husmorskolen.

HUSMORSKOLEN I DAG

I dag finnes det ingen husmorskoler igjen i Europa, den siste Domestic Science College i Storbritannia ble lagt ned på 1980-tallet. Den siste tiden har vi sett et økende fokus på tradisjonell matlaging og kjønnsroller i hjemmet. Emneordet "tradwife" gir en rekke treff i sosiale medier. Flere kronikker diskuterer for og imot dette, enkelte mener det er et steg tilbake at unge kvinner i dag velger å være hjemme, mens andre ser på det som positivt at man har mulighet til å velge dette. Uansett hva man måtte mene om temaet er det interessant at det er i vinden og det vitner kanskje om at husmorskolens tid ikke er forbi likevel.

fremdeles treffer venninnene fra sin tid ved husmorskolen jevnlig, en tante beskrev sin tid der som "den mest lærerike perioden i livet". En tidligere kollega fortalte at det var ved husmorskolen hun bestemte seg for å bli lærer i det som i dag heter "Mat og helse". Felles for dem alle er at de beskrev tiden ved skolen som spesiell, og ikke minst noe de aldri glemmer.

MEMOARS PROSJEKT

Memoar – Norsk organisasjon for muntlig historie avslutter i disse dager sitt store prosjekt i forbindelse med Utvandrerjubileet. I prosjekt Migrasjonsminne intervjuet vi mennesker som enten hadde forlatt Norge til fordel for andre land, og mennesker som har gjort Norge til sitt nye hjemland. Intervjuene blir

VIL DU BIDRA MED DIN HISTORIE?

I prosjektet om Husmorskolen ønsker vi å samle intervju med tidligere elever, lærere og andre med tilknytning til den norske husmorskolen. Vi vil samle, dokumentere og bevare den unike historien om Husmorskolen.

Vi oppfordrer alle som ønsker å bidra til prosjektet til å ta kontakt! Vi vil svært gjerne høre din historie og fortelling om din tid ved en av Norges mange husmorskoler.

Kontakt oss på e-post til Isabel Sandvik Shepherd: isabel@memoar.no

Den grønne Husmorboka som samtlige husmorskoler brukte som lærebok.
Foto: Isabel Sandvik Shepherd

Isabel Shepherd, historiker i Memoar, har master i Historie fra UIB, og spesialisering i norsk middelalderhistorie med fokus på norske dronninger. Hun arbeider delvis som historielærer i grunnskole og som historiker i Memoar. Shepherd er svært opptatt av kvinnehistorie.

Foto: Privat

Et veiskille for Norges Kvinne- og familieforbund

AV: JULIE HELGESEN, FORBUNDSLEDER I NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Da delegater fra hele landet samlet seg på Lillestrøm 17. - 19. oktober, var det med visshet om at dette ikke skulle bli et landsmøte som alle andre.

For to år siden lå forbundets fremtid i vekstskålen, og et forslag om nedleggelse var nær ved å få flertall. I stedet valgte landsmøtet den gang å satse – og opprettet et revitaliseringsutvalg som skulle gi ny retning, nye strukturer og et tydeligere formål.

Arbeidet som fulgte, ble omfattende. I to år har utvalget kartlagt organisasjonens utfordringer, analysert fire ulike modeller for fremtidens forbund og innhentet innspill fra medlemmer, lokallag og kretser. Målet var å stille de vanskelige, men nødvendige spørsmålene:

Hvordan kan vi stå sterkere, tydeligere og mer samlet i en tid hvor medlemsmassen faller og samfunnslandskapet endrer seg? Hvordan kan et forbund med over 100 år lang historie finne sin plass i dagen i dag?

Landsmøtet på Lillestrøm ble derfor en arena der både tradisjon og fornying møttes

– og hvor avgjørende beslutninger ble tatt for å sikre forbundets videre livskraft.

ET OMFATTENDE REVITALISERINGSARBEID

Revitaliseringsutvalgets rapport dannet grunnlaget for mange av diskusjonene under landsmøtet. Rapporten tegner et tydelig bilde av forbundets situasjon:

Medlemsnedgang over flere tiår, en høy gjennomsnittsalder og en organisasjon som i dag bruker store ressurser på oppgaver som ikke nødvendigvis gir nok synlighet, effekt eller ny rekruttering.

UTVALGETS FORSLAG OMFATTET BLANT ANNET:

- en ny organisasjonsmodell (Modell 4), der lokallagene står enda sterkere
- nedskalering av sentralledet
- mer lokal fleksibilitet i arbeidsområder
- tydeligere prioriteringer av kjernesaker
- vurdering av navneendring
- et enklere og mer relevant styringssystem for politiske saker

Modell 4 – en medlemsorganisasjonsmodell med mer makt til lokallagene – ble grundig diskutert på landsmøtet. Selv om modellen ikke ble vedtatt i sin helhet, var det bred enighet om at mange av modellens prinsipper peker i riktig retning. Flere elementer ble derfor tatt inn i nye vedtak, og landsmøtet markerte et tydelig ønske om endring – men i et tempo som ivaretar både tradisjon, trygghet og organisasjonens bæreevne.

NY STRUKTUR I SENTRALLEDET

En av de viktige beslutningene som ble fattet, var endringer i sentralstyrets sammensetning. Mens dagens organisering har vært krevende både økonomisk og ressursmessig, ønsket landsmøtet en modell som både styrker ledelsen og gjør strukturen mer håndterlig.

Det nye sentralstyret vil derfor bestå av: forbundsleder, nestleder, tre sentralstyremedlemmer og to varamedlemmer.

Dette gir et mer slagkraftig styre, samtidig som bredden i representasjonen ivaretas.

Endringen er et direkte resultat av revitaliseringsutvalgets arbeid og viser tydelig at landsmøtet ønsker å bygge en mer robust, effektiv og bærekraftig organisasjon.

NAVNEDEBATTEN FORTSETTER

Navneendring var et av de mest omtalte temaene i revitaliseringsrapporten. Mange delegater kjenner godt til at begrepet «Husmorforbundet» fortsatt lever i befolkningen – nesten 30 år etter den siste navneendringen til Norges Kvinne- og familieforbund. Dette skaper både utfordringer og muligheter: Hvordan kommuniserer vi hvem vi er, hva vi står for og hvem vi ønsker å representere?

Selv om landsmøtet ikke vedtok noen navneendring, fikk sentralstyret mandat til å utrede saken og arbeide fram konkrete forslag til neste landsmøte.

Det betyr at arbeidet med identitet, kommunikasjon og framtidsprofil fortsetter – med gode muligheter for et tydeligere og mer inkluderende navn i fremtiden.

FARVEL TIL PRINSIPPROGRAMMET – VELKOMMEN TIL FOKUSOMRÅDER

En av de mest tydelige moderniseringene som ble vedtatt, var å erstatte det omfattende prinsippprogrammet med et nytt dokument: Fokusområder. Dette gir forbundet en langt mer fleksibel og tydelig måte å jobbe politisk og samfunnsrettet på.

FOKUSOMRÅDENE FOR 2026–2027 BLE VEDTATT SOM FØLGENDE:

- Familiestøtte
- Trygg og verdig alderdom
- Skolemat
- Forskning på kvinnehelse
- Egenberedskap
- Motvirkning av ensomhet og utenforskap

Dette er områder der forbundet både har lang erfaring og høy relevans – og som samtidig berører store samfunnsutfordringer. Med fokusområdene ønsker landsmøtet å gi sentralstyret et klarere mandat, og lokallagene et tydeligere rammeverk å jobbe innenfor, samtidig som det fortsatt er rom for lokale prioriteringer.

ET LANDSMØTE MED ENERGI, ENGASJEMENT OG HÅP

Stemningen på Lillestrøm bar preg av alvor, men også av energi og framtidstro.

Delegatene var engasjerte og løsningsorienterte, og diskusjonene hadde ett tydelig fellestrekk: Forbundet skal videre. Ikke i kraft av tradisjon alene, men gjennom vilje til å fornye, forenkle og styrke innsatsen både sentralt og lokalt.

Mange ga uttrykk for stolthet over revitaliseringsutvalgets grundige arbeid, og samtidig lettelse over at organisasjonen ikke skulle totalforandres over natten. De

Julie Hvidsten Helgesen, nylagt forbundsleder, Norges Kvinne- og familieforbund. Foto: Privat

vedtakene som ble fattet, viser en klok balanse mellom nytenkning og trygghet, og samtidig sikrer at alle ledd i organisasjonen kan være med på reisen videre.

VEIEN VIDERE – SAMMEN

Landsmøtet 2025 vil stå igjen som et viktig veiskille. Ikke fordi hele organisasjonen ble snudd på hodet, men fordi en tydelig og samlet retning ble pekt ut. Forbundet har nå:

- en mer hensiktsmessig ledelsesstruktur
- fokusområder som gir tydelig retning
- et mandat for å arbeide med mulig navneendring
- et fornyet engasjement rundt lokal aktivitet
- og et grunnlag for videre endringer ved neste landsmøte

Revitaliseringsarbeidet slutter ikke her. Snarere går vi nå inn i en fase der vedtakene skal gi resultater – i form av sterkere lokallag, tydeligere budskap og økt relevans i samfunnsdebatten.

Det viktigste budskapet fra Lillestrøm var kanskje dette: Norges Kvinne- og familieforbund lever. Og vi vil noe.

Nye fokusområder

AV: JULIE HVIDSTEN HELGESEN, FORBUNDSLEDER, NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

På Landsmøtet i oktober 2025 tok Norges Kvinne- og Familieforbund et viktig og framtidsrettet valg. Med vedtaket om nye fokusområder har forbundet valgt å legge bak seg tidligere prinsippprogram og landsmøteperiodens tema, og i stedet samle arbeidet vårt rundt færre, tydeligere og mer handlingsrettede satsingsområder.

Dette er en del av en større fornyelse og revitalisering av forbundet. Dagens samfunn stiller nye krav – til organisering, til tydelighet og til relevans. For å være en sterk og gjenkjennelig stemme for kvinner og familier i hele landet, har vi behov for dokumenter som er tilgjengelige, forståelige og egnet til aktiv bruk, både lokalt og sentralt.

Arbeidet i Norges Kvinne- og Familieforbund er todelt. Lokallagene er bærebjelken i organisasjonen, der hvert enkelt medlem bidrar i nærmiljøet sitt. Samtidig er sentralledet en viktig samfunnsaktør som jobber med påvirkning, politikkutforming og nasjonale saker. De nye fokusområdene skal være et felles fundament for dette arbeidet – på tvers av nivåer, geografi og lokale prioriteringer.

FOR LANDSMØTEPERIODEN 2026–2027 ER FØLGENDE FOKUSOMRÅDER VEDTATT:

- familiestøtte
- trygg og verdig alderdom
- skolemat
- forskning på kvinnehelse
- egenberedskap
- motvirkning av ensomhet og utenforskap

Disse områdene speiler både forbundets lange engasjement for familie- og omsorgsspørsmål, og samtidens utfordringer. De rommer alt fra støtte til familier i sårbare livsfaser, til kampen for bedre kvinnehelse, fellesskap, trygghet og forebygging – i hverdagen og i krisesituasjoner.

Fokusområdene er forpliktende for sentralstyret, men også ment som inspirasjon og støtte for lokallagene. Lokalt arbeid vil fortsatt styres av lokale behov og interesser, men når vi løfter felles saker sammen, står vi sterkere. Det er ikke mange organisasjoner som tydelig og helhetlig fremmer familiepolitiske spørsmål i Norge i dag. Norges Kvinne- og familieforbund trengs – både lokalt og nasjonalt.

Med de nye fokusområdene har vi fått et tydeligere kompass for arbeidet videre. De gir retning, samler innsatsen og legger til rette for et levende, relevant og handlekraftig forbund i årene som kommer.

Bak fra venstre: vara Solvor Larsen, styremedlemmene Bodil Irene Berge Nervik og Odrun Vellene Vevatne. Foran fra venstre: styremedlem Inger Berger og nestleder Trine Berg Fines. Forbundsleder Julie H. Helgesen og vara Sigrunn Strøm var ikke til stede da bildet ble tatt. Foto: Anne Leret Molberg

Det nye styret i Norges Kvinne- og familieforbund

Vi ønsker velkommen til det nyvalgte forbundsstyret! Styret består av:

Forbundsleder: Julie H. Helgesen

Nestleder: Trine Berg Fines

Styremedlem: Odrun Vellene Vevatne

Styremedlem: Bodil Irene Berge Nervik

Styremedlem: Inger Berger

Vara: Solvor Larsen

Vara: Sigrunn Strøm

Demenskoret tildelt Marie-prisen 2025

Dirigent Kim Wigaard var til stede på landsmøtet for å motta Marie-prisen på vegne av Demenskoret og alle som står bak prosjektet.
Foto: Trine Berg Fines

Fra venstre: Kim Wigaard, Grete Nordbæk og Randi Almskår.

AV: JULIE HVIDSTEN HELGESEN, FORBUNDSLEDER, NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

Norges Kvinne- og familieforbund har i år tildelt Marie-prisen til skaperne av NRK-serien Demenskoret. Prisen ble delt ut under forbundets landsmøte, og hedrer et arbeid som på en unik måte løfter frem mennesker med demens og deres pårørende.

EN PRIS MED STOLTE TRADISJONER

Marie-prisen deles ut under landsmøtet annet hvert år til en person, gruppe eller organisasjon som har gjort en særlig innsats i Marie Michelets ånd – arbeid som fremmer kvinne- og familiepolitiske verdier, omsorg og fellesskap. Prisen er en av organisasjonens viktigste hedersutmerkelser.

DEMENSKORET - ET PROSJEKT SOM BERØRER HELE LANDET

Demenskoret ble kjent for hele Norge gjennom NRK-serien som fulgte et kor der deltakerne lever med demens. Serien har fått stor oppmerksomhet for sin varme, respekt og ærlige framstilling av livet med demens. Gjennom musikken har koret vist hvordan sang kan skape mestring, fellesskap og livsglede også i en utfordrende livssituasjon.

Prosjektet har bidratt til økt åpenhet om demens, og har gitt et ansikt til både dem som rammes og deres pårørende. Mange kommuner og frivillige krefter rundt om i landet har latt seg inspirere og startet egne demenskor etter at serien ble sendt.

EN ANERKJENNELSE AV VIKTIG ARBEID

Dirigent Kim Wigaard var til stede på landsmøtet for å motta Marie-prisen på vegne av Demenskoret og alle som står bak prosjektet. Wigaard uttrykte stor takknemlighet for anerkjennelsen, og løftet fram hvor sterkt koret har påvirket både deltakerne og seere over hele landet. Han understreket også betydningen av å skape flere møteplasser og aktivitetstilbud for mennesker med demens, og fremhevet musikkens kraft til å gi mestring, fellesskap og livsglede. Prisen er dermed ikke bare en heder til serien, men også en markering av hvor viktig dette arbeidet er for familier i hele Norge.

GRATULERER TIL DEMENSKORET

Norges Kvinne- og familieforbund gratulerer skaperne av Demenskoret med en velfortjent pris og takker for den viktige innsatsen de gjør for å skape forståelse, håp og fellesskap.

Resolusjonene fra landsmøtet

Landsmøtet utformet fire resolusjoner som ble sendt til Statsministerens kontor, Helse - og omsorgsdepartementet og Kultur - og likestillingsdepartementet, i tillegg til partilederne i politiske parti på Stortinget.

SKULEMAT – REGJERINGA MÅ GJENNOMFØRE STORTINGSVEDTAKET FRÅ 2024!

Stortinget vedtok i november 2024 at grunnskuleelevar i Norge skulle få gratis, dagleg skulemat frå 2026. Regjeringa vart bedt om å legge fram ein plan i statsbudsjettet for korleis innføringa skulle skje. Det er no meldt at dette er teke ut av Statsbudsjettet for 2026.

Vi vil på det sterkaste oppmode Regjering og Storting om å sikre at arbeidet med innføring av skulemat held fram! Dette er ei sak Norges Kvinne og Familieforbund har jobba for i mange år. Norge er utruleg nok eitt av berre to land i Europa som enno ikkje tilbyr borna eit godt, dagleg skulemåltid (det andre landet: Albania).

Skulemat er viktig for borna si læring og for fysisk, psykisk og sosial helse.

Difor har skuleborna krav på eit næringsrikt felles, dagleg skulemåltid.

KVINNEHELSE MÅ FÅ HØYERE STATUS

Kvinnehelse fra svangerskap, fødsel og overgangsalder til spesifikke sykdommer, må få høyere status.

Alle diagnoser skal ha et DRG-poeng (Diagnoserelaterte Grupper), som sier noe om økonomisk verdi. DRG-poeng utløser tilskudd for behandling. En del kvinnesykdommer har ennå ikke fått en godkjent diagnose etter DRG systemet.

Det kan ha konsekvenser for sykdomsbehandlingen.

Vi må raskest mulig få alle typiske kvinnesykdommer inn i DRG-systemet .

Vi krever mer forskning på kvinnehelse, kvinners arbeidsmiljø og arbeidshelse i de ulike livsfasene. Forskningsresultatene må brukes aktivt videre og bli sendt ut til alle utdanningssteder.

TRYGG OG VERDIG ALDERDOM

Norges Kvinne og Familieforbund ber politikarane, regjering og storting sørga for at:

- Staten skal bevilga nok øyremerka midlar til kommunane, slik at dei kan gjennomføra
- eldreomsorga i henhold til intensjonane i «Forskrift om ei verdig eldreomsorg»
- Når pårørende er støttepersoner, må desse også takast vare på

Trygg og verdig alderdom er å gjie dei eldre ein verdig og meningsfylt livsfase med god livskvalitet gjennom bolig, gode helse- og omsorgstenester og auka sosial deltaking. Helse- og omsorgstenesta står overfor store utfordringar, med samfunns- og befolkningsutvikling og mangel på helsepersonell.

I dag har kommunane hovudansvaret for eldreomsorga i Norge, utan at Staten bevilgar nok midlar til å ivareta behova! For å sikra god alderdom må stat og

kommune samarbeida om eit godt, eldrevenerleg samfunn!

FRÅ HELSEFORETAKSMODELL TIL FORVALTNINGSMODELL!

Helseforetaksmodellen har eksistert i over 20 år. Helseforetaksmodellen må erstattast med forvaltningsmodell.

Det er ikkje blitt lytta til dei mange statsrådene, som over fleire år har krevd brems i administrasjon, høgt betalte leiarstillingar, etterløn og bruk av konsulenttenester i Helseforetaksmodellen. Det er ei bølge av protestar over heile landet, m.a. mot det sjølvbestemte lønsnivået i foretaket. Pasientomsorga blir nedprioritert.

Fleire land som Norge kan samanlikne seg med, har gjeninnført forvaltningsmodellen etter å ha prøvd ut Helseforetaksmodellen.

Dagens Helseforetaksmodell er prega av konkurranse og økonomi, og skjer m.a. ned på pasientbehandling for å innfri økonomisk ramme ved nybygg.

Vi krev ei pasientomsorg med pasienten og pasienten sine behov i fokus, der behandling og gode pasientforløp står i sentrum.

Vi krev at Norge går over til forvaltningsmodellen, som har politisk leiing!

Anne Enger i sving på BBB. Foto: Privat

TAKK!

AV: ANNE ENGER

Landsmøtet er vel overstått. Det ble veldig bra, med god stemning og mange gode debatter.

Jeg gikk av etter åtte år i valgkomiteen, og ut av lotterikomiteen etter mange flere år, og revitaliseringsgruppas arbeid var samtidig ferdig. Puh! Det var et travelt år i 2025 med så mye sentralt, og en del verv lokalt.

Jeg fikk ikke takket ordentlig alle de jeg har jobbet sammen med i de siste to årene, og dagene før landsmøtet. Særlig valgkomiteen, kontrollkomiteen, lotterikomiteen og revitaliseringsgruppa samt en del enkeltpersoner.

Tusen takk for at dere har vært så hjelpsomme og imøtekommande!

Jeg har besluttet at tiden er moden for å ikke ha sentrale verv. Jeg rundet 75 år i november, men har fortsatt litt lokalt, så denne dama gir seg ikke så lett.

Vi sees på neste landsmøte!

Norges Kvinne og familieforbunds Landslotteri

AV: SOLVOR LARSEN, VARAMEDLEM I STYRET, NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND

I år blir landslotteriet digitalt. Dette vil forenkle loddsalget både for lagene og loddselgerne, og for forbundet.

Tidligere år har det vært en del jobb for de som administrerer lotteriet. Både utsendelse av bøker, samt purring på bøker og penger har tatt tid.

I tillegg har lagene måttet administrere loddsalget og sende bøker og penger i retur.

I år prøver vi noe nytt for å forenkle prosessen for alle. Lagene får tilsendt et Vippsnummer og en QR kode. Denne kan skrives ut og kopieres til så mange man vil. Da kan alle som vil selge lodd til venner og familie. Denne kan jo også henges opp på egnede steder.

Når man skriver inn Vippsnummeret, eller skanner QR koden, kommer man direkte inn i loddsalget. Der trykker man på en knapp og antall trykk angir hvor mange lodd man vil kjøpe. Skriv deretter navn og telefonnummer i kommentarfeltet, og Vipps – du har tatt lodd. Tar du lodd for noen som ikke har Vipps, skriver du bare inn deres navn og telefonnummer i kommentarfeltet.

Ingen trenger å håndtere penger.

HVA MED DEM SOM IKKE HAR VIPPS?

Om noen ikke har Vipps og ikke kjenner noen som kan vipse for dem, kan man kjøpe lodd via nettbanken. Der overfører du summen du vil kjøpe lodd for, og skriver antall lodd, navn og telefonnummer i kommentarfeltet.

For eksempel: «20 lodd Helga Hansen, 10 lodd Arne Hansen, 5 lodd barnebarn Hansen, tlf. 12345678» HUSK ALLTID TELEFONNUMMER!

LANDSLOTTERIET TRENGER GEVINSTER

I forbindelse med avvikling av landslotteriet trenger forbundet gevinster. Vi håper derfor at mange medlemmer ønsker å bidra! Aller helst ønsker vi gavekort, da de er enkle å sende og flotte å motta. Om du har gevinster som er greie å sende i posten, tar du kontakt med Solvor Larsen på telefon 970 99 104. Hun vil avgjøre om det er egnede gevinster, og registrere dem.

Du beholder gaven hos deg til lotteriet er trukket, deretter sender du gaven til vinneren på den adressen du får oppgitt. Da slipper vi en runde porto.

Frist for gevinstregistrering er 1. mai 2026.

Vi setter stor pris på ditt bidrag!

Julie H. Helgesen
Forbundsleder

Trine Berg Fines
Nestleder

Odrun Vellene Vevatne
Styremedlem

Bodil Irene Berge Nervik
Styremedlem

Inger Berger
Styremedlem

Solvor Larsen
Vara

Sigrunn Strøm
Vara

KJÆRE MEDLEMMER!

AV: TRINE BERG FINES, NESTLEDER

Da har det nye sentralstyret hatt sine to første møter allerede. Den 29. - 30. november 2025 og den 24. - 25. januar 2026.

Vi er nå 5 medlemmer i sentralstyret, leder, nestleder og 3 styremedlemmer, det vil si at vi er to færre faste medlemmer i sentralstyret. Dette ble vedtatt på landsmøte på Lillestrøm i oktober, og er et ledd i forenklings- og fornyingsprosessen forbundet er i gang med.

Det blir spennedene å se om dette blir greit, men vi både tror og håper det!

Før første styremøte i november, hadde leder og nestleder et fysisk møte i Oslo samt flere Teams-møter. Det er mye å sette seg inn i, og det er mye som må endres og oppdateres i ulike register når det er ny leder og nye medlemmer i et styre!

Heldigvis har vi hatt god hjelp i sekretær Anne på kontoret!

Anne blir med oss i sentralstyremøtene fremover for å være protokollfører, og det vil også være til god hjelp for oss. Det er viktig at vi har dette bindeleddet mellom kontoret og styre. Anne syns også det er veldig greit å bli mere kjent med oss, og hun har mye relevant kunnskap å bidra med i møtene.

MØTET I NOVEMBER

Møtet i november ble brukt også til å gå gjennom rutiner og snakke om hvordan vi best mulig skal fordele arbeidsoppgaver mellom oss, og også snakke om hvilke forventninger hver enkelt av oss har til arbeidet vi skal gjøre.

Vi hadde gjennomgang av Styreweb, som er saksbehandlingssystemet kontoret bruker. Her har nå alle styremedlemmene fått tilgang. Det gjør det lettere for alle å følge med på ting som kommer inn til forbundet, følge medlemsutviklingen osv. Denne oppdateres for øvrig jevnlig, så det er bare å verve nye medlemmer! Vi følger med!

I og med at vi nå er to færre i styret, betyr det at vi må jobbe raskt og effektivt! Og i tillegg er det jo et mål at vi skal bli mere synlig og jobbe aktivt for å rekruttere nye medlemmer.

Årsplan for kommende år ble vedtatt, og vi bestemte også at vi skal delta på Arendalsuka til sommeren.

I år er det ikke landsmøte, og da vil det bli arrangert et seminar i Oslo for alle medlemmer i oktober i stedet. Viser til egen info om dette.

Budsjett for 2026 og 2027 sto også på møteplanen på første møte.

KONTAKT MED MEDLEMMER OG LOKALLAG

Det er også viktig for oss i sentralstyret å holde

kontakten med alle dere medlemmer og lokallag. Alle er hjertelig velkomne til å ta kontakt med oss, kontaktinfo står her i medlemsbladet. I løpet av dette året kommer vi til å kontakte alle lag (ringe) for å høre hvordan dere har det, hva dere gjør i lagene deres, og hva vi eventuelt kan gjøre for dere! Da er det bare å ta telefonen når vi ringer!

LANDSMØTET

På landsmøtet hadde vi en gjennomgang av vedtektene og retningslinjene våre. Dette er ingen liten sak, og mange hadde jobbet godt i forkant. Etter landsmøte er nå de nye vedtektene lagt ut på vår hjemmeside, slik at alle kan gå inn der og lese.

Resolusjonene som ble vedtatt på landsmøtet er sendt ut til alle aktuelle (regjering, storting, departement) I tillegg er de sendt til en del landsdekkende media. De er også sendt til alle lagledere, og gjengis i bladet her. Dere må gjerne sende en eller flere til lokale media, og be gjerne lokalavisa lage en sak på det som dere brenner mest for!

MØTET I JANUAR

I januar møtet fortsatte vi arbeidet med blant annet å planlegge seminaret, og vi hadde en full gjennomgang av økonomien vår. Denne er slett ikke så dårlig, men det kreves av oss at vi har fullt fokus framover også, slik at den gode trenden fortsetter.

Et tips til alle medlemmer: Det er fullt mulig å få medlemsbladet digitalt!! Da sparer vi porto, og du kan lese det når du sitter på toget, bussen og lignende. Gi beskjed til Anne på kontoret!

TIL SLUTT!

En veldig gledelig beskjed til alle medlemmene er at vår nyvalgte leder Julie venter sitt første barn ganske snart! Tenk så heldig vi er at vi har en så ung og dyktig leder, og som endatil skal bli mamma!

Selv om Jule selvsagt skal ha foreldrepermisjon fra sykepleierjobben sin, er planen at hun skal ivareta en del rutineoppdrag som følger med vervet i forbundet vårt, som bank, lønn, regnskap og lignende. Så vil Trine selvsagt hjelpe til mer med andre nødvendige ting og steppe inn når det er nødvendig. Vi unner Julie en fin barseltid!

Dette skal nok gå veldig bra, og vi ønsker Julie lykke til!

Benytter til slutt anledningen til å ønske alle en riktig god vinter! Stå på ute i lagene! Dere gjør en forskjell i lokalsamfunnene deres!

Takker de øvrige medlemmene i sentralstyret for et meget godt samarbeid!

Foto: StockSnap, Pixabay

Forbundet inviterer **til høstseminar**

Sett av datoen! Den 17. - 18. oktober 2026 er det tid for høstseminar i Oslo - og vi håper å se deg der.

- Seminaret er åpent for alle medlemmer, men også andre interesserte kan delta.
- Dato og tid for seminaret satt fra lunsj til lunsj den 17. - 18. oktober 2026.
- Sted for seminaret er foreløpig ikke bestemt, men det vil arrangeres på et konferansehotell i, eller i nærheten av Oslo.
- Tema: Er foreløpig ikke helt avklart, men vil sannsynligvis omfatte kvinnehelse (i vid forstand), skolemat og videreutvikling av forbundet vårt.
- Fullstendig program og info om sted, pris og påmelding vil være klart til neste medlemsblad! Det vil også bli sendt ut e-post til alle medlemmer.

Velkommen!

Internasjonal barnerett

– i hvilket land skal barnet bo og hvilke regler gjelder etter et samlivsbrudd?

Det blir stadig vanligere at familier har tilknytning til flere land. Noen familier er internasjonale i den form at noen eller alle familiemedlemmene kommer fra ulike land. I andre familier er alle født innenfor de samme landegrensene, men familiemedlemmene kan likevel ha en sterk tilknytning til andre land gjennom for eksempel studier, jobb eller slektninger. Under samlivet kan det være krevende nok å bli enig om hvilket land familien skal bo i – men ved et samlivsbrudd kan de internasjonale forholdene by på noen særlige utfordringer.

NÅR KAN VI BRUKE NORSK BARNELOV OG NORSK DOMSTOL?

Dersom foreldre ikke blir enige om barnas bosted og samvær etter et samlivsbrudd er det barneloven som regulerer forholdet.

Om norsk domstol kan behandle saken, kommer an på barnets tilknytning til Norge. Det står som følger i den gjeldende barneloven § 82: «Sak om foreldres ansvar, flytting med barnet ut av landet, kven barnet skal bu fast saman med eller samvær kan reisast for norsk domstol dersom barnet har

vanleg bustad i Noreg».

Hører først saken til norske domstoler, så velges også den norske barneloven, med mindre noe annet er avtalt med det andre berørte landet.

Norge har inngått flere slike avtaler med andre land, eller konvensjoner, og på barnerettens område er Haagkonferansen av 1996 helt sentral. Konvensjonen handler om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn. Også etter Haagkonvensjonen 1996 er det den stat der barnet har sitt «vanlige bosted» som etter hovedregelen kan treffe beskyttelsestiltak for barn. Det er noen unntak for midlertidige saker og hastesaker.

NÆRMERE OM BARNETS «VANLIGE BOSTED»

Det som først må avklares er altså hvor barnet har sitt «vanlige bosted».

For mange barn er det enkelt å avklare. Barnet har over lang tid bodd fast i et land, hvor det går på skole, og er bare ute av landet på ferieturer.

For andre barn er situasjonen langt mer

Partner og advokat
Therese Heggedal.

Langseth Advokatfirma DA

er en av K&Fs samarbeidspartnere. Avtalen gir medlemmer av K&F rabatt ved behov for advokatbistand. Advokatfirmaet tilbyr rådgivning og prosedyrebistand innenfor de fleste sentrale rettsområder. Firmaets hovedmål er å kunne tilby klientene god og kostnadseffektiv service med personlig oppfølging av advokater med spesialkunnskap innenfor det aktuelle rettsfelt.

www.langsethadvokat.no

komplisert. Barnet kan for eksempel nylig ha flyttet mellom land, eller være et sted for et midlertidig opphold, for eksempel fordi en forelder skulle jobbe et semester i utlandet.

Det følger da av rettsavgjørelser og lovforarbeider at det skal gjøres en helhetsvurdering av barnets tilknytning til vedkommende stat, og at et sentralt spørsmål er hvor barnet «etter en samlet vurdering har sentrum for sine livsinteresser». Det er barnets, og ikke foreldrenes, tilknytning til Norge som er det avgjørende. Det er samtidig klart at for små barn vil foreldrenes tilknytning til landet ha vesentlig betydning for bedømmelsen av barnets tilknytning.

Ved vurdering av hvor barnet isolert har sentrum for sine livsinteresser er det sentralt å se på hvor barnet har gått i barnehage eller skole, om barnet forstår språket og om barnet har venner og eget nettverk.

Lengden på oppholdet i landet er også et relevant moment i vurderingen. Det må foreligge en stabil nok tilknytning til Norge for at en person skal anses å ha vanlig bosted her.

En endring av barnets «vanlige bosted» krever i utgangspunktet at foreldrene har avtalt at barnet skal flytte utenlands. Et avtalt midlertidig opphold er ikke tilstrekkelig, men på et tidspunkt vil likevel barnets «vanlige bosted» kunne anses flyttet til det nye landet.

Konflikter rundt hva som er barnets «vanlige bosted» oppstår typisk i forlengelse av situasjoner der en av foreldrene skal studere, arbeide eller ivareta slektinger en periode i et annet land, og familien enten reiser samlet utenlands for denne perioden,

eller en forelder samtykker i at barnet reiser utenlands over tid med den andre forelderens.

Vil en forelder bli i det midlertidige oppholdslandet, og holde barnet hos seg, kan det anses som barne bortføring om opprinnelseslandet fortsatt er barnets «vanlige bosted». Motsatt, om kun en forelder vil hjem igjen med barnet, men barnets «vanlige bosted» er flyttet til det nye landet, vil en retur «hjem» uten den andre forelderens samtykke anses som barne bortføring. Reglene om barne bortføring følger både av den norske barne bortføringsloven, og Haagkonvensjonen om barne bortføring av 1980. I tillegg er ulovlig bortføring straffbart etter den norske straffeloven, og etter straffeloven i mange andre land.

Det er derfor viktig at foreldre tenker godt gjennom hva de ønsker og kan akseptere i et lengre perspektiv, før man tar med seg familien for lengre opphold i utlandet.

HVORDAN FLYTTE BARNET LOVLIG UT AV LANDET?

Dersom barnet har sitt «vanlige bosted» i Norge, og foreldrene er uenige om bostedsland, finnes det likevel en mulighet for å få flytte ut med barnet, på lovlig vis.

Om den andre forelderens har del i foreldreansvaret må denne samtykke til utenlandsflyttingen. Alternativt kan domstolen gi en forelder med del i foreldreansvaret lov til å flytte utenlands med barnet. Avgjørelsen domstolen tar om barnet skal, her som ellers, først og fremst rette seg etter det som er best for barnet. Dette følger både av den norske barneloven, men også av

den norske Grunnloven og FNs konvensjon om barnets rettigheter. Og noen ganger er det til barnets beste å flytte til et annet land – at det skjer en såkalt relokasjon av barnet.

Terskelen for å få flytte ut av landet med barnet uten den andre forelderens samtykke, er likevel ganske høy. Særlig gjelder dette for barn under 12 år, der barnas egen mening vil veie mindre enn for de største barna. For 16-åringen som selv vil flytte med en forelder, skal det mer til å gå mot ungdommens ønske. I relokasjonssakene er argumentene mot flytting typisk at det vil bli et stort miljøskifte for barnet, og at en flytting fra et kjent nabolag, en trygg skole, venner og nettverk utgjør en risiko. Videre er et viktig argument at en flytting ut av landet med kun en forelder, gjerne reduserer kontakten og svekker relasjonen med den andre forelderens. Ofte er det dette argumentet som blir utslagsgivende, slik at domstolen kommer til at det beste for barnet er å bli værende.

Argumentene for flytting av barnet til utlandet kan være at tilknytningen er sterk til det andre landet og at storfamilien bor der. Om barnet har lite samvær med den andre forelderens, og/eller kan opprettholde relasjonen til tross for flyttingen, er også sentralt. I tillegg ses det ofte på om omsorgen fra den forelderens barnet bor hos vil bli bedre i det ønskede landet, for eksempel fordi denne forelderens står uten nettverk og strever med økonomi, jobbmarked og språk i nåværende bostedsland.

Vurderingen er altså bred, og det er mange hensyn som taler i den ene og i den andre retningen, men muligheten for en avgjørelse om utenlandsflytting er der.

TRENGER DU HJELP?

Trenger du hjelp fra en tredjepart med å avtale varig eller midlertidig flytting til utlandet med barnet, kan ditt lokale familievernkontor ofte bistå deg med gode råd og støtte. Spesialiserte barneadvokater vil også raskt kunne svare på spørsmål, foreslå løsninger, og utforme konfliktdependende avtaler.

Ved alvorlig bekymring for at den andre forelderens vil bortføre barnet ditt, kan man også søke hjelp av politiet.

Fra barnehagedrift til retrocafé – Vi er Stjørdal Kvinne- og familielag!

AV: MIRJAM STAVNE, STYRELEDER OG IDA VIVELI, STYREMEDLEM I STJØRDAL KVINNE- OG FAMILIELAG

I 2020 hadde laget drevet barnehage i nesten 30 år i et hus laget eide. Omstendighetene gjorde det slik at vi ble nødt å legge ned barnehagen, og selge huset.

For at laget skulle overleve så måtte vi selge, og vi måtte tenke nytt.

På dette tidspunktet hadde vi veldig lite medlemmer, og en del hadde ikke troen på at vi kunne få laget 'i levende live' igjen.

Tidlig hadde vi en god del tanker om hva vi ville, og hvem vi eventuelt ville prøve å jobbe med. Vi tenkte med en gang at for å få oss

opp og frem burde vi samarbeide med noen andre, for å vises for flere og ha litt drahjelp, samt som vi hjalp tilbake i gjengjeld.

GAMING – SOSIALT OG KREATIVT

Vi klarte å lage et samarbeid med e-fiks gaming. Noe de som var på landsmøtet fikk en liten introduksjon om, av vårt nye medlem

Flotte lokaler, aktiviteter for store og små og pizza-lærdag setter stemningen på retrocaféen. Foto: Privat

Bent. For de som ikke var på landsmøtet kan vi ta en liten introduksjon: E-fiks gaming Senter for SOSIAL GAMING og KREATIV UTVIKLING.

De sprer sitt budskap om sunn gaming, og skaper trygge rammer for ungdom. Ungdom som ikke nødvendigvis ønsker å holde på med vanlig idrett, eller vil holde på med begge deler, og for de som kan stå i fare for å falle utenfor. De lærer barn og unge hvordan de skal praktisere smart og trygg gaming. De brukes både i skolen og på fritiden. Man ser virkelig hva en slik plass kan bety for ungdommer, som blir møtt der de er og sett for den de er.

E-fiks anerkjenner også kompetansen gaming kan gi og er en motvekt til utenforskap og hets.

RETROCAFÉ

Etter år med hard jobbing fikk vi muligheten til å til å pusse opp et rom i deres lokaler for å drive det vi ønsket i samarbeid med dem. Vi endte på en «retrocafé» siden vi har så mye lagret av lagets historie som vi håpte kunne bli en del av det vi gjorde videre. Derfor pusset vi opp et stort rom, kjøpte inn alt vi trengte av møbler og utstyr for å skape en skikkelig stilig retrocafé.

Retrocaféen har vi åpen på lørdager, der vi tilbyr både ungdommene og foreldre noe å bite i.

Vi har brettspill og gamle spillkonsoller for å holde det innenfor retroaspektet. Rommet kan også brukes av e-fiks og ungdommene utenfor laget sine åpningstider. Vi har via retrocafeen vært så heldig å fått åtte nye medlemmer, nå er vi 19!

NY MEDLEMSVEKST

Vi har jobbet hardt med å skaffe og holde på medlemmer, vi har per i dag 19 medlemmer, 7 av disse er menn. Vi har måtte vise hvem vi er, og hva vi står for. Med det navnet vi har kan mange i første omgang tenke at dette er ikke noe som omgår meg, derfor har det vært viktig for oss å motbevisse dette.

Det er utrolig kjekt å se og være en del av miljøet rundt disse ungdommene, skape en trygg base og tilby en matbit og en pause fra alt annet.

ÅPNINGSDAGEN

Åpningsdagen startet med et BRAK! Vaffelstekerne startet brannalarmen så vi endte med storfint besøk av Værnesregionen brann og redning. De fikk æren av å sprette kakene vi hadde kjøpt til åpningen. Vi var veldig spent på hvordan dette skulle bli – og tro oss når vi sier at dette gikk over all forventning. Vi trodde det ble mye med to kaker og endte med å måtte kjøpe tre til, husk vi hadde også sju liter vaffelrøre!

Vi jobber nå med å få satt opp en nettside med kalender og litt historie om laget, og håper å kunne legge innmeldingslenke for å gjøre det enkelt for de som ønsker å bli medlem. Vi håper dette skal bli bra.

VEIEN VIDERE

Vi er veldig spente på veien videre og håper å kunne være et lag som viser at det er mulig å få de bittesmå lagene opp og fram igjen. Hele forbundet for den del! Det er så utrolig mye bra forbundet står for, så bare vi tenker litt nytt og legger godviljen til så kan vi utrette gode ting i våre nærmiljø.

Det har vært mye jobb og krevd mye, men det gjør også at det man får til føles enda bedre!

Vi kommer til å jobbe på og er spente på hvor mange medlemmer vi har i starten av neste år.

Brannmenn på åpningsdagen sammen med styreleder Mirjam Stavne og nestleder Aud Karin. Foto: Privat

Administrator/styremedlem Ida Viveli og hennes datter Maud koser seg med masse kjekke folk og kake. Foto: Privat

Joakim har tegnestund med to av barna. Foto: Privat

Medlem Trine og styremedlem Lars Rune tar en velfortjent kaffepause. Foto: Privat

Flyeren til åpningsdagen

Flyeren vi brukte til åpningsdagen vår, som gikk over all forventning: «Vår gode samarbeidspartner, Stjørdal Kvinne- og Familielag, som vi har etablert Retrocafe sammen med, inviterer ALLE til Åpningsfest for store og små. Dette blir omtrent samtidig som LørdagsÅpent holder åpent i 1. etg. Velkommen opp til spennende lokaler i 2. etg, og forbered deg på nostalgi

Hålogaland krets avholdt sitt årsmøte i Bodø

AV: ANN-KRISTIN EVJEN, NESTLEDER OG SEKRETÆR,
HÅLOGALAND KRETS AV NORGES KVINNE- OG
FAMILIEFORBUND

Hålogaland krets av Norges kvinne- og familieforbund avholdt sitt årsmøte lørdag den 13. september 2025 i Bodø. Gjest fra forbundet var nestleder Randi Almskår.

Randi Almskår kom med buss fra Oppdal, en reise på over ti timer. I løpet av møtet fortalte hun oss om sin reise til Afrika, hvor hun besøkte COWA-skolen i Uganda. Med seg på reisen hadde hun to andre damer. Vi fikk også se bilder fra reisen og hun hadde med noen gjenstander som var laget på skolen.

COWA-SKOLEN

COWA-skolen er en toårig yrkesskoleutdanning som tilbyr flere forskjellige utdanninger. Stort sett alle som har gått på skolen har fått seg jobb etterpå. Randi viste oss kjolestoffer som de fikk i gave under besøket. Hun kunne også fortelle om Miriam, som er rektor på COWA-skolen og om andre sterke menneskemøter.

Naguru Remand Home er et barne- og ungdomsfengsel som har et direkte samarbeid med COWA-skolen. Elever som viser god oppførsel i "fengselet" får mulighet til å begynne på COWA-skolen.

Skolen driver også en radiokanal. Randi fortalte også om en barnehage, som tar inn barn rett fra gata, og gir de inntil tre små måltider hver dag. De kan ta imot ca. 60-70 barn hver dag.

Under besøket var de også på omvisning i et "barnehjem" for sjimpanser.

FLOTT REISE

Randi var veldig begeistret for reisen og det de så og opplevde der. Det var en tur som fristet til gjentakelse.

Vi takket Randi for hennes engasjerende formidling, og ønsket henne god tur på en like lang retur hjem på kvelden.

Fra venstre: Kari Rød Hansen, Ann Kristin Evjen, Gunn Evjen, Randi Almskår og Karen Lind.
Foto: Privat

Til høyre: Gunn Evjen, til venstre, sammen med Randi Almskår som besøkte Hålogaland krets. Foto: Gullveig Haugen

90-årsfeiringa til Kyte Kvinne- og familielag

FOTO: MARIT SANDBÆK OG ANNE RAGNHILD DOVE KYTE

Sentralstyremedlem Odrun fortel frå Landsmøtet 2025

Æresmedlemer, frå venstre: Gunvor, Åse, Sigrid Astrid, Laila og Torgunn framme

Bilete frå Grimshalli

Fin pådekkning

Bilete frá Grimshalli

Musikalsk söskenflokk

Lagleiar Marit Øksnes les helsing frá Forbundet

Gurid Bonsaksen tek imot helsing frá Laila Rynning Veum

Materiell fra Norges Kvinne- og familieforbund

Tilbud!

____ Jubileumsboken "Arbeid for likeverd gjennom 100 år",
Lene Søgaard Gloslie **kr. 100,-**

____ T-skjorte sort m/hvitt stort emblem
str. XXL **kr. 50,-**

Profileringsartikler med emblem:

Norges Kvinne- og familieforbund

____ K&F skjerf, hvit m/sort emblem, 34X166 cm. **kr. 130,-**

____ Smykkenål i sølv **kr. 480,-**

____ Halssmykke i sølv **kr. 530,-**

____ K&F-pin **kr. 15,-**

____ Lagledernål **kr. 190,-**

____ Lite flagg m/emblem **kr. 50,-**

____ Handlenett, orange med logo **kr. 55,-**

____ Penner **kr. 25,-**

____ Ryggsekk **kr. 300,-**

____ Skriveblokk **kr. 75,-**

____ Paraply **kr. 150,-**

____ T-skjorte hvit m/sort stort emblem str. M, L, XL, XXL **kr. 100,-**

____ Diktsamling, "Hold drømmen levende", Helene Freilem
Klingberg **kr. 130,-**

____ Bok, "...og rommene var så tomme at musene gikk med
sørgeslør", M. Bolstad: **kr. 80,-**

____ Plakat m/emblem 50x65 cm. **Gratis**

____ Gaveabonnement: Kvinner & Familie (pr. år) **kr. 150,-**

Informasjonsmateriell

____ Tidligere numre av medlemsbladet **Gratis**

Hefter, bøker, trykksaker

Porto kommer i tillegg på alle bestillinger

Klipp ut

Navn/lag:

.....

Adresse:

.....

Postnr./-sted:

.....

Vi ber om å motta materialet innen:.....

KUPONGEN SENDES:

Norges Kvinne- og familieforbund
Storgata 11
0155 Oslo

Tlf.: 22 47 83 80

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

Smykkenålen

Kr. 480,- med K&Fs logo

Handlenett

Kr. 55,- med K&Fs logo

T-skjorte

hvit m/sort stort emblem
str. M, L, XL, XXL kr. 100,-

Jubileumsboken

"Arbeid for likeverd gjennom 100 år",
Lene Sjøgaard Gloslie kr. 100,-

Penner

Kr. 25,-

Paraply

Kr. 150,- med K&Fs logo

Ryggsekk

Kr. 300,- med K&Fs logo

Skriveblokk

Kr. 75,- med K&Fs logo

Liste over K&Fs tillitskvinner

Sentralstyret:

Forbundsleder:
Julie Hvidsten Helgesen
Bekkjarvikveien 24, 5114 TERTNES
Tlf. 971 98 688
E- post: juliehh@live.no
Julie@kvinnerogfamilie.no

Nestleder:
Trine Berg Fines
Bergsgrendvegen 55, 7690 Mosvik
Tlf. 991 59 301
E- post: tbfines@online.no

Styremedlem:
Odrun Vellene Vevatne
Lemmesvegen 54, 5706 VOSS
Tlf. 902 21 720
E- post: odrunvv@gmail.com

Bodil Irene Berge Nervik
Mossavegen 17, 7690 Mosvik
Tlf. 412 88 232
Mail: bodil.nervik@icloud.com

Inger Berger
Ekkilsøyveien 72, 6530 Averøy
Tlf. 97614248
E- post: ingerbe60@outlook.com

Varamedlem:
Solvor Larsen
Ramstad Terrasse 5, 1405 Langhus
Tlf. 970 99 104
E- post: solvor68larsen@gmail.com

Sigrun Strøm
Follesevegen 9 a, 5302, Strusshamn
Tlf. 95943213
E- post: sigrun.strom@gmail.com

Kretsledere

Hålogaland
Gunn Evjen
Evjenveien 386, 8056 Saltstraumen
Tlf. 948 31 112
E- post: gunnda@live.no

Oslo
Liv Aasa Holm
Sørkedalsveien 210, 0754 Oslo
Tlf. 951 63 524
E- post: livaasaholm@gmail.com

Sunnmøre
Anita J. Kvalsund
Gjertnesåsen 3, 6092 Fosnavåg
Tlf. 412 26 404
E- post: anitaj-k@hotmail.com

Komite - /utvalgsledere: Valgkomiteen

Leder
Aina Alfredsen Førde
Hestberget 3, 6723 Svelgen
Tlf. 473 37 565
E- post: aina.forde@gmail.com

Kontrollkomiteen

Leder
Haldri Karin Engenes
Steinsvåg 14, 5437 Finnås
Tlf. 905 16 279
E- post: haldri47@outlook.com

Fokusområdekomiteen

Leder
Odrun Vellene Vevatne
Lemmesvegen 54
5706 VOSS
Tlf. 902 21 720
E- post: odrunvv@gmail.com

ACWW

2. representant
Merethe Brattetaule
Haukedalen 152, 5121 ULSET
Tlf. 408 28 939
E- post: mestroe2@online.no

Norsk TotalforsvarsForum

Postboks 1550 Sentrum, 0015 Oslo
Besøksadresse:
Bygning 60, Akershus festning

Fokus

Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål
Storgata 11, 0155 Oslo
E- post: fokus@fokuskvinner.no
Tlf. 23 01 03 00

Studieforbundet næring og samfunn

Postboks 9388 Grønland, 0135 Oslo
E- post: post@naeringogsamfunn.no
Tlf. 22 17 66 00

 - følg oss på facebook

OPPDATER DEG PÅ HVA SOM SKJER I FORBUNDET! DU FINNER LINKEN TIL FACEBOOKSIDEN PÅ NETTSIDENE VÅRE. HER FÅR DU LØPENDE INFORMASJON, DU KAN KOMMENTERE OG DELTA I DISKUSJONEN.

Mange lag er nå direkte tilknyttet forbundet. Se vår hjemmeside www.kvinnerogfamilie.no under Lag i fylker uten kretsledd.

ABONNER PÅ MEDLEMSBLADET

3 UTGAVER I 2026

Kun
kr 150.-

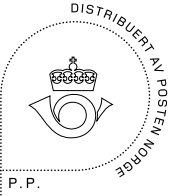

Annonsepriser:

Helside: kr. 8 000
Halvside: kr. 4 800
Kvartside: kr. 2 900
2 sider oppslag kr. 12 000
Baksiden: kr. 14 000

Format mm:

210x297
185x125/90x260
185x60/90x125/43x260
210x297 x2
210x250

NORGE

P.P.

Returadresse: Norges Kvinne- og familieforbund, Storgata 11, 0155 Oslo

Dette er Norges Kvinne- og familieforbund

Som medlem får du:

- Tilbud om advokatbistand
- Rabatt på hotellovernatting
- Medlemsbladet *Kvinner & Familie* 3 ganger i året
- Tilbud om kurs, konferanser, reiser mm. gjennom ditt lokallag/krets

Ditt medlemskap er viktig!

Våre arbeidsområder er:

- Familievikar
- Innføring av skolemat over hele landet
- Fødetilbudet – økt utdanning av jordmødre
- Integreringsarbeid og aktiviteter lokalt

Synes du at en av de aller viktigste oppgavene i samfunnet er å gi barna et godt og trygt oppvekstmiljø? Vil du gjerne ha mer tid til barna dine uten at det går utover økonomi og yrkeskarriere? Da kan Norges Kvinne- og familieforbund være noe for deg!

Målet er samfunnspåvirkning i kvinne og familiepolitiske spørsmål nasjonalt og internasjonalt.

Våre satsningsområder er: **Kvinnepolitikk • Familiepolitikk • Miljø- og forbrukerpolitikk • Internasjonalt samarbeid**

Klipp ut

Jeg ønsker medlemskap i Norges Kvinne- og familieforbund

NAVN:

FØDSELSÅR:

ADRESSE:

POSTNR.-/STED:

LOKALLAG:

KRETS:

E-POST:

TELEFON:

**INNMELDINGEN
SENDES:**

Norges Kvinne- og
familieforbund
Storgata 11
0155 Oslo
Tlf: 22 47 83 80

Du kan også melde deg inn
via vår nettside:
kvinnerogfamilie.no/
medlemskap/bli-medlem/

Bekreftelse: Jeg samtykker at mine personopplysninger kan benyttes av forbundet til medlemsblad, forbundsnytt, invitasjoner og medlemslister som sendes ut til tillitsvalgte.